

LRC e-news

Núm. 14 · Setembre de 2014

FOLAT ERITROCITARI I FOLAT SÈRIC: ¿ESTÀ JUSTIFICADA LA DETERMINACIÓ CONJUNTA?

L'àcid fòlic, folat o vitamina B9, és una vitamina hidrosoluble del complex B. Participa en la síntesi dels àcids nucleics; per tant, juga un paper clau en els processos de divisió cel·lular.

Sabies que...? L'àcid fòlic és molt abundant, entre d'altres aliments, en els vegetals de fulla verda. L'etimologia del terme "folat" deriva del llatí "folium", que significa "fulla".

En general, el dèficit de folat eritrocitari en el nostre entorn és molt poc freqüent. Els estats carencials de folat donen lloc sobretot, a anèmies macrocítiques, però la deficiència de folat és especialment greu en dones embarassades. La ingesta adequada de folat durant el període preconcepcional i just després de la concepció (3 primers mesos d'embaràs), ajuda a protegir el nadó contra malformacions congènites, principalment les relacionades amb defectes del tub neural (espina bífida).

Hi ha tècniques de laboratori que permeten mesurar els nivells de folat, tant en el sèrum (*folat sèric*) com en els eritròcits (*folat eritrocitari*). En la pràctica clínica rutinària, és possible la sol·licitud conjunta d'ambdues determinacions. Darrerament, han sorgit en la literatura científica diversos articles que qüestionen la utilitat de la demanda conjunta d'ambdós paràmetres i intenten posar llum sobre les recomanacions contradictòries actuals de les societats científiques.

L'LRC ha realitzat una revisió exhaustiva de la demanda d'ambdós paràmetres, seguint les directrius d'un estudi portat a terme a la Clínica Mayo, i s'ha fet una anàlisi de la tipologia dels resultats obtinguts.

Segons les conclusions d'aquest estudi, en molts pocs pacients el diagnòstic varia per la mesura conjunta del folat eritrocitari i del folat sèric. Només en el 0,2% dels pacients hi ha dèficit de folat eritrocitari quan el folat sèric és normal.

No hi ha cap evidència que justifiqui la medició sistemàtica del folat eritrocitari.

Nota del laboratori:

Medició del folat intraeritrocitari

- Concentracions de folat sèric > 4 ng/mL descarten el dèficit de folat
- Concentracions de folat sèric < 2 ng/mL són diagnòstiques de dèficit

La mesura de folat eritrocitari s'ha de limitar a casos dubtosos (valors de folat sèric entre 2 - 4 ng/mL).

Es preveuen les següents particularitats en el diagnòstic del dèficit de folat:

- En pacients amb dèficit de vitamina B12 el folat eritrocitari es troba falsament disminuït.
- En pacients amb hemodiàlisi:
 - ✓ després de l'hemodiàlisi és recomanable mesurar el folat eritrocitari.
 - ✓ en situació de prediàlisi és millor determinar el folat sèric.
- Diagnòstic de defectes del tub neural:
 - ✓ el folat eritrocitari és millor vaticinador a llarg termini.
 - ✓ durant l'embaràs, ambdós són equivalents.
- El folat sèric es pot trobar falsament elevat en pacients que reben suplementes de folat. El valor del folat eritrocitari, en canvi, reflecteix els dipòsits tissulars de folat i no està influenciat pels suplementes i/o la ingesta recent.

Laboratori de
Referència
de Catalunya

Per a més informació:

Administració: 932483027
Laboratori: 932483028

www.lrc.es